

148. SAYI

ŞALOM

**Denemesi
bedava**

**Sanatın
bekçileri**

**Rusya'nın
ilk başkenti
Novgorod**

**OSCAR
yolcusu
CANNES
filmleri**

**İgbo'ların
devlet kurma
hayali**

Royssi YENİ NESİL
LİDERLİK
Eskenazi

ISSN 2146-7005

9 772146 700007

EKİM 2024 100 TL

İbrani takviminde Roş Aşana, Yahudi Yeni Yılı olarak, Tışri ayının birinci ve ikinci günlerinde kutlanıyor. Roş Aşana, Yahudiler için derin bir manevi önemi olan bir dönem olup bu günlerde, Tanrı'nın dünyayı ve insanlığı yarattığına ve her yıl bu günlerde insanlığın bir yıllık kaderinin belirlendiğine, kişisel ve toplumsal bir yenilenme ve değerlendirme dönemi olduğuna inanılıyor.

Dergimizin okuruna ulaştığı bu günlerde Roş Aşana'yı karşılar-ken, sinagoglarda Şofar sesine kulak vereceğiz; yeni bir yılın tatlı, mutlu, bereketli ve barış dolu geçmesi dilekleriyle özellikle bal ve elma reçeli gibi tatlı yiyecekler tadımlayacağız.

Bu ayın sonunda ise Cumhuriyet'imizin 101. doğum gününü kutlayacağız; bir Cumhuriyet çocuğu olan canım annem Jüliyet'i de bu vesileyle anıyorum.

Cumhuriyetimizin onuncu yılında Le Monde Dergisi'nin Kasım 1933 tarihli kapağına değinmek istiyorum (No. 193, 11 Kasım 1933). Bu fotoğrafın yanındaki ibarede belirtildiği üzere, bu kadınlar "Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan 10 yıl sonra İstanbul Belediye Tiyatrosu'nun dansçıları..."

İstanbul Şehir Tiyatrosu, yani eski adıyla Darülbedayi, 1914 yılında kurulmuş, eğitimine de Fransız Andre Antoine atanmıştı. I. Dünya Savaşı'nın çıkmasından arıandan Antoine Fransa'ya dönmüş, kurum Raşit Rıza'nın çabalarıyla yeniden toparlanmış, bu dönemde tiyatroya sınavla öğrenci alınmıştı. 1918 yılına kadar sahneye yalnızca gayrimüslim kadınlar çıkabiliyordu. Afife Jale ise, sahneye çıkan ilk Türk kadını olmuştu. Devam eden yıllarda tiyatroya önemli isimler kazandıran Darülbedayi, 1934 yılında İstanbul Şehir Tiyatroları ismini almıştı.

1930'lar Türkiye'sinde Türk kadınının, toplumsal ve siyasal alanda önemli değişimlerin yaşandığı bir dönemdi. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte kadınlar, Atatürk'ün önderliğinde pek çok hak ve özgürlüğe kavuştu. Bu süreçte kadınların eğitim,

çalışma hayatı ve siyasal katılım konularında önemli ilerlemeler kaydedildi. 1930'larda kadınların eğitime katılımı arttı. Kız çocukları için okullar açıldı ve üniversitelerde kız öğrencilerin sayısı artmaya başladı. Kadınlar tıp, hukuk ve mühendislik gibi mesleklerde de yer almaya başladılar. Bu dönemde birçok kadın öğretmen, doktor, avukat ve mühendis olarak çalışmaya başladı.

1930'lar, Türk kadınının siyasal haklar kazanmasında da önemli bir dönüm noktasıydı. 1930 yılında belediye seçimlerinde ka-

dınlara oy kullanma hakkı tanındı. 1934 yılında ise kadınlar genel seçimlerde oy kullanma ve seçilme hakkına kavuştu. 1935 yılında yapılan genel seçimlerde 18 kadın milletvekili Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi.

Kadınların sosyal hayatta daha aktif bir rol alması teşvik edildi. Bu dönemde kadın dernekleri ve örgütleri kuruldu. 1930'lar, Türk kadınının toplumsal hayata daha fazla katılım sağladığı, hak ve özgürlükler konusunda önemli kazanımlar elde ettiği bir dönem oldu. Bu değişimler, Cumhuriyet'in getirdiği modernleşme sürecinin bir parçası olarak gerçekleşti ve Türk kadınının toplumsal statüsünde önemli bir dönüşümü simgeledi.

Roş Aşana'yı kutlarken... Her zaman olduğu gibi canım annemi andığım bu Cumhuriyet Bayramı'nı da kutluyor, kadınların eğitimi, çalışma hayatına katılımı ile statüsünün yükselmesine, toplumsal yaşamda eşit haklara sahip olmasına, modernleşmesine yönelik reformlarla büyük katkılar sağlayan modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e, bir Türk kadını olarak şükranlarımı bir kez daha yeniliyorum.

Suzan Nana Tarablus

Not: Eylül sayımızda yer alan Yakup Barokas imzalı "Kayıp Tuvallerin ressamı İvi Stangali" başlıklı yazıda yer alan bazı ifadelerin, yazının "Kaynakça"ında da belirtilen "İvi Stangali - Ressamı Hatırlamak" (Yapı Kredi Yay.) isimli kitabın yazarlarından Seza Sinanlar Üslu'nun aynı başlıklı bölümünden alındığını okurlarımıza bildiririz.

suzannana@gmail.com

ÇIZGI DIŞI

İRVİN MANDEL

CUMHURİYET'İN
İLK DÖNEMLERİNDE Mİ
KADIN OLMAK İSTERDİN,
GÜNÜMÜZDE Mİ?

ZATEN SORUN ORADA,
HIÇ KADIN OLAMIYORSUNUZ.

NE MÜNASEBET!
ERKEĞİM BEN...

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarabulus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,
Yakup Barokas, Neşe Binark, Nermin Ketenci,
Moris Levi, Mirey Nasi, Sebla S. Ok,
Nazmiye Önder, Betül Özberk,
Aslıhan K. Özdaş, Feride Petilon, B. Serdar
Samanlı, Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uygan,
Aylin Yengin

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Sayfa - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşımşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafi
Teri Erbeş

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Necdet Güler İddaa Bayii

Teşvikiye Cad. No:156 Nişantaşı-İstanbul
(0212) 248 17 60

Büyükada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

6 KAPAK HİKÂYESİ Mirey Nasi

Roysi Eskenazi & Yeni Nesil Liderlik

12 İNCELEME Nermin Ketenci - Sanatın bekçileri

19 HABER

Fotoğraf tutkunu İzzet Keribar

16 GEZGİN

Suzan Nana Tarabulus
Novgorod'da
Milyenyum Anıtı

20 İNCELEME

Yakup Barokas
İgbo'ların devlet
kurma hayali

24 İNCELEME Elena Kovaçi Uygan
Başıma icat çıkarma!

28 PORTRE
Elena Kovaçi Uygan
Ayakkabı boyacılığından
Başkanlığa

27 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel
Doğala dönüş derken...

32 MERCEK Sebla Selin Ok
Unutmanın var olamayacağı bir yer

35 MERCEK Sebla Selin Ok - Tarihten Kareler

44

YORUM

Moris Levi
Tarihin en
güzel aşk
mektubu

48 İNCELEME

Feride Petilon
Cam kadar özgür ol

52 MÜZİK / SÖYLEŞİ

Betül Özberk - Alternatif
Rock'ta yeni bir soluk

54 SINEMA Viktor Apalaçi

Oscar Yolcusu Cannes
Filmleri

60 GEZİ Nazmiye Önder

Ekvador'un suç şehri Quito

63 SERGİ - Oscar Bonilla

İstanbul'daydı

64 MEKÂN

Serdar Samanlı
Rezan Has Müzesi ve
Kazlıçeşme Sanat

68 AJANDA'M

Aylin Yengin
Şehre Dönüş
Zamanı

36 VEDA

Aslıhan
Karay Özdaş
Muhafif bir
sanatçı,
duayen
bir ressam
Mehmet
Güleryüz

38 PORTRE Ester Almelek

Portreleriyle ünlü ressam Lucien Freud

40 TARİH Gila Erbeş - Az bilinenleriyle Titanik

47 HABER - Andriake'de rengârenk buluş

58 SİNE / YORUM

Neşe Binark
Kendi
ahlaki
evrenini
yaranan
sanatçı
Woody Allen

